
Niende Søndag efter Trinitatis

En prædiken af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Niende Søndag efter Trinitatis	4
9. SØNDAG EFTER TRINITATIS	4
Metadata om værket	4
Metadata om værket	4

Niende Søndag efter Trinitatis

9. SØNDAG EFTER TRINITATIS

Prædikedag 9. SØNDAG EFTER TRINITATIS

Prædikedato 10. august 1941

Prædiketekst Lukas 16,1-9

Prædikested Vedersø Kirke

Prædiken ID P100841-01

Kilde (Ved Babylons Floder, 120-125)

Niende Søndag efter Trinitatis.

Den utro Husholder er jo ikke den Titel, vi helst vil have staaende paa vor Gravsten. Tværtimod. Er der noget, vi inderligere beder Gud om end dette, at vi maa befindes tro? Der er et Ord af Kristus saa skønt som et Fata Morgana, og det er netop et Ord om Troskab. Han har sagt os, at der vil være dem, han paa Dommens Dag vil hilse med et: Du gode og tro Tjener, du har været tro over lidet, jeg vil sætte dig over meget, gak ind til din Herres Glæde. Det synes enhver Kristen en Umulighed, at den Dom paa den store Dag skulde kunne blive netop hans, og det er enhver Kristens Bøn, at det maa ske alligevel.

Ikke mindst i disse Tider er det vort Hjertes Bøn, at vi maa være tro. Fordi det just nu er saa svært at være det, og fordi der just nu staar saa meget paa Spil. Der er en dansk Folkefører, der støbte et stolt Ord om ikke at gaa paa Akkord med Uretten. Christen Berg er død, men Uretten er stadig i Live.

Ja, man kan næsten smile ad, hvad de dengang kaldte for Uret. Hin Tids Strid er ved at fæstne sig for os som Idyl. Og dog var det den samme Kamp. Til alle Tider har Klogskaben og Fejgheden hver for sig og støttende sig til hinanden regnet med Akkorden som det formaalstjenligste. De, som drives af Troskabens Aand i deres Hjerter, tror ikke paa den Klogskab og foragter den Fejghed.

Der er den dybeste Forbindelse mellem Tro og Troskab, mellem det at tro og det at være tro. Derfor ser vi ogsaa, at de Mennesker, der ingen Tro har, men bare et Standpunkt, dem koster det naturligvis ingenting at svinge over til et andet. Lige saa velberegnet hidsigt som de forsvarede en Mening i Gaar, lige saa kæphøjt drager de til Felts for den modsatte i Dag. Og der er ikke noget hos *dem*, der hedder, at gaa udenfor og græde bitterligt. Tværtimod føler de sig paa Højde med Situationen. Og de har jo Ret, de har ikke svigtet noget; saa meget er der ikke ved dem, at de har nogen Mulighed for *det*. Veltilpas kan de, som Nis Petersen siger, indkassere hvert Øjeblikks Snargevinst.

Troen regner ikke med Snargevinst; den regner med “Afsavn og sobert Sigt”. Den er en tung Ballast, som ikke tilsteder Kolbøtter. Den regner med Stjerner, hvor de andre regner med Dukater.

Og dog har Troen ogsaa — det er ufatteligt, men sandt — inderst inde en Forvissning om, at *den* kan betale sig. Den afviser blankt den Mulighed, at Forræderi og Svindel fører til noget, der er af virkelig Værdi. Troen tror paa, at de egentlige Værdier ligger i alt det, der bringer Tab i første Omgang, i Ære og Forsagelse og Offer. Den er viss paa, at om Svindelen end hoverende stiger mod Himlen for dens Øjne, vil dens Triumftog dog uafbøjeligt faa sin Afslutning i Helvede.

Men samtidig ved Troen, at selv om den tager fejl, saa at den i al Evighed er den tabende, vilde den dog ikke bytte. Thi hvad end Ære, Forsagelse, Offer driver det til i dette Liv og det kommende, saa er det og bliver det dem, der er Adelsmænd.

Dette er vel den dybeste Forskel mellem Adams Børn: dem, der sværger til, hvad der er ædelt, og dem, der sværger til, hvad der er Profit.

Vi Kristne i dette Land beder Gud bevare i os Troen, Troen paa det, vi elsker, vort Land og vor Kristendom, de to Riger, vi er født og døbt ind i, den Tro, der gør, at vi ukueligt, med Hertesind og med Martyrsind, er tro, hvor mange og hvor meget om os der end svigter og snyder. Og vi beder Gud skænke os det Helligaandens Skarpsyn, der faar os til at gennemskue alle Løgnens smarte Ræsonnementer, hvor mange der saa end lader sig hilde og forvirre selv af dem, vi stolede fastest paa, og følte os inderligst knyttede til.

Ja, giv du os, Gud, at elske Troskaben over alle Ting.

Men hvad er dog dette for en Prædiken over Den utro Husholder? Oplever vi ikke netop i Dagens Text, at Kristus holder Smartheden op for os som et Exempel?

“Den utro Husholder” er den af Vorherres Lignelser, der har voldt de arme Fortolkere mest Søvnløshed. I deres Panders og Fingres Sved har de slidt for at faa den æltet til, saa der kunde bages Brød af den paa en Prækestol.

Og dog er denne Historie ganske ligetil. Men rigtignok af et forrygende Mod. Den siger til alle gudfrygtige Mennesker: I har meget at lære af Djævelen.

Det er en ram Sandhed.

Jeg tænker mig, at det er gaaet saadan til, at Jesus har i Kapernaum Tidende læst en Notits om den sidste Bedrageriaffære. Og atter forundret sig over, hvor denne Verdens Børn med Ildhu gaar op i deres i Sammenligning med Lysets Børn.

Denne ækle Ka'l i Historien her, der lever højt paa at snyde sin Herre, saa han til sidst ikke duer til anden Livsstilling end autoriseret Bedrager, denne noble Herre, der er for fin til at være ærlig Tigger, men ikke til at skrive falsk — man maa jo beundre ham! en Dag falder Hammeren, men ikke at han taber Hovedet af den Grund; der gaar ikke Bud til Rebslageren, nej, han mobiliserer al sin Raadsnarhed til et sidste afgørende Kup. Er det Hundrede Fade Olie, du skylder, min Ven? Vi kan vente Besøg af Ejeren; jeg kender jo dine økonomiske Forhold; der sker s'mænd ikke noget ved, at vi raderer og skriver halvtreds.

Flinke Mand, den Husholder! han har da Hjerte for Smaafolk! grove flinke Mand!

Og Husbonden kommer og venter en afsløret Stymper i Panik og Tryglen. Men Hr. Husholderen er ganske rolig. Bevares, er Husbond ikke tilfreds med min Tjeneste, bevares, saa skilles vi.

Han har bjerget sig i Tide. Han har sit paa det tørre. Husbonden maa sluge et Smil, da han gennemskuer ham. Pokkers til Ka'!

Saa er det en anden Historie, at der kom endnu en Regnskabets Dag for den utro Husholder, en, han i al sin Forudseenhed glemte at regne med. Den Husbond, der da vil forhøre ham, sluger intet Smil.

Det er som sagt en anden Historie. Som Jesus tit nok har fortalt os. Men hvad Frelseren her har tænkt paa, er udelukkende dette:

I skulde skamme jer, I, der er mine Disciple. I kæmper for de evige Maal. Og I er lunkne og slappe og sløve. Men de, der kæmper for sig selv og for denne Verdens Maal, for de "Værdier", der visner og raadner i samme Øjeblik, de faar dem i Haanden, se hvilke Opbud *de* præsterer, af Lidenskab, af Omtanke, af Fantasi!

Ja, det er bitterlig Sandhed. Atter Svøben svunget over os. Lad os læse Verdenshistorien, lad os se, hvilke Ofre, der er bragt for rent verdslige Maal, med hvad Glød, der er sat ind for at begejstre Ungdommen, med hvad Udholdenhed for at træde Nydelsessygen under Fode - alt det, vi skulde have kastet os ind for, har de andre gjort.

Det er paa høje Tid, den kristne Kirke adlyder Jesu Ord og lærer af de andre. Gud selv er ikke bange for at bruge Djævelen i sin Tjeneste. Tit tager han Slynglerne og slaar Slubberterne med.

Israels Folks Historie vimler med Exempler paa dette. Vi, der er hans Børn, tør vel gaa i Lære hos hans og vor Fjende. Den Opfindsomhed og Udholdenhed, som den utro Husholder lægger for Dagen for at naa sit Maal, den maa vi kunne lære af ham for at naa vore. Det Angrebsmod, hvormed han kæmper for det onde, maa faa os til at opgive Forsvaret for det Gode, og i Stedet rykke til Angreb for det. Den Hensynsløshed, hvormed han er utro, maa opflamme vor Lidenskab for at være tro.